

Janez Krizostom

**Homilije o Matejevem evangeliju**  
**(odlomki iz Homilije 76 o Mt 24,16-31)**

**Kristus je naše vse ob poslednji sodbi**

1. Tedaj se bo pojavilo na nebu znamenje Sina človekovega« (Mt 24,30); tj. križ, ki bo žarel bolj kakor sonce. Le-to bo namreč otemnelo in izginilo, kakor hitro se bo prikazal križ, ker bi bil sicer neopazen, če bi ne žarel bolj kakor sončni žarki. Zakaj pa se bo prikazalo to znamenje? Da bi nesramni Judje popolnoma umolknili. Ker je križ za Kristusa največje opravičilo [δικαίωμα], bo prišel k tisti sodbi [δικαστήριον] in pokazal ne le na svoje rane, ampak tudi na sramoten način svoje smrti. »Takrat se bodo tolkli po prsih vsi rodovi.« (Mt 24,30) Nobene obtožnice ne bo treba. Brž ko bodo zagledali križ, se bodo tolkli po prsih, da od njegove smrti niso hoteli imeti nobene pomoči in da so križali tistega, ki bi ga morali častiti. (*Hom. o Mt. 76.3*)

2. O, kako strašen bo ta dan! Pravzaprav bi se morali veseliti takšnega naznanila, mi pa smo namesto tega prestrašeni, pobiti in žalostni. Ali pa je samo z menoj tako, vi pa z veseljem to poslušate? Mene ob tem pripovedovanju prevzema groza, tarnam, vzdihujem in jokam iz globočin svojega srca. Kajti moja usoda ni radost teh, marveč usoda tistih, o katerih govori kasneje, usoda nespametnih devic in malopridnega služabnika, ki je prejeti talent zakopal. (*Hom. o Mt. 76.4*)

3. Na zemlji se bojuj, v nebesih pa boš prejel plačilo; ljudje te mučijo, Bog pa te odlikuje; dva dni traja tek, nagrado pa bo užival vso večnost. Telo je trohljivo, dokler traja borba, netrohljivo pa, ko uživaš čast. Poleg tega upoštevajte tudi to, da bo moral tisti, ki za Kristusa noče nič pretrpeti, brezpogojno na drug način kaj prestati. Saj boš vendar neumrljiv tudi, če nisi umrl za Kristusa in s seboj ne boš nesel ničesar, tudi če se vsem dobrinam zaradi Kristusa nisi odpovedal. Od tebe zahteva le to, kar boš brez poziva oddal, ker te čaka smrt. Želi le, da storiš prostovoljno, kar boš v vsakem primeru prisiljen storiti. (*Hom. o Mt. 76.4*)

4. Mar se Bog po pravici ne obrača od nas in nas kaznuje, ko pa se nam vsega daje, medtem ko ga mi odganjamo od sebe? To je vendar povsem jasno. Kajti, pravi, če se hočeš kititi z opravo, moja je oprava; če se hočeš obleči, moja je obleka; če hočeš jesti, moja je miza; če potuješ, moja je pot; če podeduješ, moja je dedščina; če se hočeš vrniti v domovino, v mesto, jaz sem njun zidar in stavbenik; ali če si hočeš zidati hišo, zidaj v mojih šotorih. Za vse, kar dajem, ne zahtevam od tebe nikakršnega plačila, pač pa sem še celo tvoj dolžnik, če le hočeš uporabiti vso mojo lastnino. Ali je še kakšna velikodušnosti, ki bi bila tej enaka? Jaz sem oče, brat, ženin, dom, hrana, obleka, korenina in temelj; vse, kar želiš, sem jaz, ničesar ti ne manjka. Jaz bom tudi tvoj služabnik, kajti prišel sem, da strežem, in ne, da se mi bi streglo. Prav tako sem tudi prijatelj, ud, glava, brat, sestra in mati; vse sem, samo zaupati mi moraš. (*Hom. o Mt. 76.5*)

5. Zaradi tebe sem ubog, zaradi tebe brez doma, zaradi tebe sem bil križan in položen v grob; v nebesih sem tvoj zagovornik pri Očetu, tukaj Očetov poslanec. Ti si mi vse: brat, sodedič, prijatelj in ud. Kaj hočeš še več? Zakaj obračaš hrbet meni, svojemu ljubitelju? Čemu se pehaš za ta svet? Zakaj zajemaš iz preluknjanega soda? Tako namreč ravna tisti, ki se trudi za to zemeljsko življenje. Čemu skačeš v ogenj? Zakaj se boriš z zrakom, zakaj zaman tečeš? (*Hom. o Mt. 76.5*)

6. Mar nima vsaka večšina svojega namena? To je vendar vsakomur jasno. Tako mi tudi povej namen svojega zemeljskega pehanja. Toda ne moreš, kajti »nečimrnost čez nečimrnost, vse je nečimrnost.« Pojdi enkrat z menoj v grobnico, pokaži mi svojega očeta, pokaži svojo ženo. Kje je mož v zlatih oblačilih, kje tisti, ki se je vozil v kočiji? Kje je tisti, ki je imel armade, ki je nosil dragocen pas in imel svoje glasnike, ki je dal nekatere umoriti, druge pa vreči v ječo, ki je moril, kogar je hotel in osvobodil, če se mu je ljubilo? Ne vidim ničesar drugega razen kosti, moljev in pajkov; ves tisti sijaj je samo ilo zemlje, vse samo domišljija, vse le sanje in senca, zgolj pravljica in podoba. Pravzaprav še podoba ne, saj podoba vendar nekaj predstavlja, tukaj pa še tega ni. (*Hom. o Mt. 76.5*)

7. Če kdo morda ne verjame v prihodnjo sodbo, naj si ogleda prizore, ki so tu na zemlji; naj pogleda obsojence v ječah, v kamnolomih in na prisilnem delu, obsedence, norce, neozdravljive bolnike, ljudi, ki se neprestano borijo z revščino, ki trpijo lakoto, ki jih je zadelo neznosno trpljenje ali pa so v ujetništvu. Nikakor ne bi zdaj toliko trpeli, ko ne bi tudi vseh drugih, ki so se podobno pregrešili, čakalo maščevanje in kazen. Če drugi na tem svetu uidejo takšnemu trpljenju, moraš iz tega sklepati, da mora po smrti še nekaj biti. Saj ne bi on, ki je Bog vesoljstva, nekatere kaznoval, druge pa, ki so se enako ali še huje pregrešili, pustil nekaznovane, ko ne bi bil za oni svet pridržal kazni. (*Hom. o Mt. 76.5*)

Prevedel: br. Jan Dominik Bogataj